Marius Tița

MIHAIL GAVRIL

HOTARUL NEVĂZUT

EMOȚIA ŞI VOLUPTĂȚILE RETINEI

2009

Dedic această carte părinților și dascălilor mei

Redactor – Cristina Tița
Fotografii – Teodora Olariu
Layout – Mihail Gavril, Daniel Cozma
DTP – Daniel Cozma

Acest album a fost tipărit în 700 de exemplare din care 100 sunt numerotate și au semnătura autografă a artistului.

© Toate drepturile rezervate. Nici o parte a acestui album nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nici o formă și prin nici un mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare și accesare a datelor, fără permisiunea pictorului Mihail Gavril și a firmei ROTELCO.

CIP

Acest album a fost realiza cu sprijinul moral și material
al familiei prof. univ. dr. ing. Irina și Ionel Constantinescu
și al S.C. ROTELCO M.C.C.

MIHAI GAVRIL

Pisania lui Ştefan cel Mare – Vatopedu – Athos, ulei pe pânză, 65 x 85 cm

Mihail Gavril, un pictor bucovinean de elită

Orice român sau de orice naţie ar fi care a trecut o dată prin Bucovina nu o poate uita. Poţi colinda multe locuri în lume dar minunatele privelişti şi mai ales minunaţii oameni ai Bucovinei îţi rămân întipăriţi pe retină şi mai ales în suflet toată viaţa. Printre aceştia am avut şansa şi bucuria să-l cunosc pe pictorul Mihail Gavril, un demn reprezentant al Bucovinei şi al Moldovei de Nord. Ca om numai de bine, charmant, dezinvolt tot timpul, surâzător şi, mai ales, săritor la rezolvarea problemelor semenilor săi. Nici vorbă de vreo ranchiună sau răutate. În privinţa picturii lui, de asemenea numai de bine. Peisagist prin născare, prinzând în lucrările sale esenţialul, reprezentativul şi mai ales coloritul locurilor nu a neglijat nici compoziţiile şi portretele excelent compuse şi redate. În pelerinajele sale a imortalizat pe lângă Bucovina – mamă, imagini reprezentative din Balcic, Athos sau de pretutindeni pe unde l-au călăuzit paşii săi. Tehnica folosită şi mai ales materialele utilizate nu au făcut decât să completeze calităţile înăscute şi să-l definească ca un pictor de mare talent care stă în faţa consacrării. Şi aceasta va veni cu siguranţă pentru că tinereţea şi puterea lui de exprimare sunt nelimitate. Când cunoşti asemenea oameni nu poţi să fii decât fericit pentru că ai în faţă perpetuarea artistică a acestui neam născut pentru a îndura, dar şi pentru a crea.

Prof. dr. ing. Ionel Constantinescu

Balcic, ulei pe pânză, 50 x 60 cm

Minunatele fapte de penel şi şevalet ale pictorului Mihail Gavril

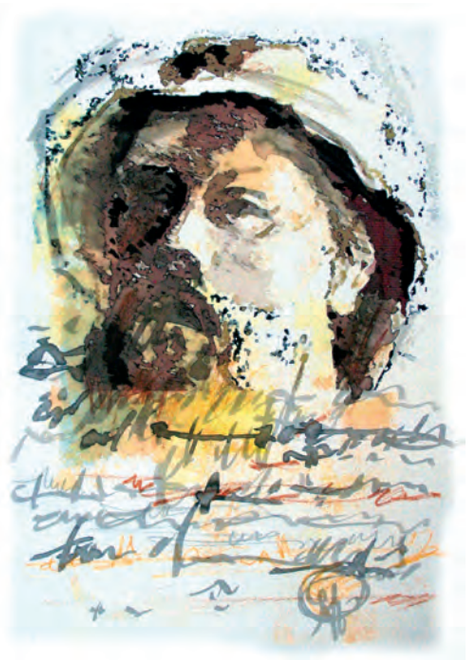

Pe la 12 ani, când toţi copiii merg în clasa a V-a cu un dram de grijă pentru necunoscutul vieţii de dincolo de doamna învăţătoare, Mihail Gavril pleca din şcoala copilăriei fericite, de lângă Fălticeni, şi mergea la Suceava, mândra capitală de judeţ şi a Moldovei istorice, mai ales a lui Ştefan cel Mare. Şi nu mergea oriunde, ci la o şcoală de arte plastice.

Astfel începe drumul în viaţa artistică a lui Mihail Gavril, cel născut la 9 noiembrie 1961, a doua zi după hramul celor doi sfinţi pe care îi poartă în nume. De multe ori ne întrebăm cum ajunge cineva dintr-un mediu străin sau cel puţin îndepărtat de creaţia plastică să îşi dedice întreaga viaţă acestei ocupaţii minunate. Şi nu oricum, ci la modul absolut, pentru că opţiunea pentru cariera artistică este asemenea intrării în cinul monahal, o dedicaţie totală, pentru întreaga viaţă, care nu lasă loc şi la alte preocupări dominante, mai pământeşti. Pentru un artist bucovinean, comparaţia capătă şi o încărcătură de legământ sau, mai mult, de promisiune.

Căutând în pilde şi amintiri, cu siguranţă vom găsi în destine şi multă predispoziţie, rareori conştientizată în vorbe, iar partea ei vizibilă, mai gălăgioasă, mai cunoscută, este întâmplarea. Aceiaşi îngeraşi ghiduşi, Talentul şi Destinul, l-au împins şi pe copilul Mihail Gavril în lumina minunată a artelor plastice. Legenda amintirilor spune că şeful de serviciu al tatălui, un foarte bun meşter tâmplar, s-a întrebat cine desenează hârtia în care soţia îi mai învelea câte ceva de-ale gurii. Desigur, este vorba de Gavril Mihail, dintr-a IV-a, căruia învăţătoarea îi „organiza" adevărate expuneri ambulante cu desenele sale pe care le dădea exemplu colegilor de şcoală. E treabă serioasă cu talentul copilului, aveau să-şi spună cu toţii, şi pasul următor a fost cel la şcoala din Suceava. Începe astfel un drum ca romanul unei vieţi la care se scriu de zor paginile frumoase.

Începută devreme, şcoala a devenit o permanenţă în viaţa pictorului Gavril, ca o pedagoagă de modă veche care stă cu ochii pe copilul şturlubatic ce face de toate, cu o exuberanţă zvăpăiată. Se pregăteşte să meargă la liceu, la Botoşaniul mai apropiat de casă, având deja patru, dacă nu cinci ani de şcoală de artă, limba rusă ştie de ce. Destinul, însă, îl vrea la Iaşi şi pune regimul să închidă liceul de artă de la Botoşani. Şi astfel, natural pentru el, uimitor pentru alţii, ajunge la liceul de artă, mult mai renumit şi mai greu, din Iaşi. Când vine vremea să dea la facultate, are deja pictura în gene, adăugată cu fiecare clipă petrecută în atelier la vârsta formării. Numai că intrarea în nivelul universitar al studiului de artă este puternic tributară practicilor vremii, unde

influența și relațiile de rudenie pun total în umbră talentul, priceperea, valoarea sau alte principii nobile ce nu aveau ce căuta în dictatura proletariatului.

Renunțarea nu figurează, însă, în bagajul moral al tânărului pictor bucovinean care își cere dreptul la recunoaștere. O primește, mai valoroasă ca orice premiu, din parte unor adevărați artiști ai vremii, care îl primesc în atelierele lor și, recunoscând stofa, îl susțin, îl ajută, îl îndrumă. A fost nevoie de o revoluție, cea din Decembrie 1989, ca pe porțile institutului de artă să se intre și fără atuuri neprofesionale. Dar nu imediat, chiar în 1990 rectoratul anulează mai multe locuri, punând din nou în afara instituției o serie de artiști importanți din zilele noastre. Reacția societății normale merge spre înființarea unei noi facultăți de artă plastică, o alternativă privată susținută de artiști importanți de acum două decenii, dar și de candidații mereu refuzați, care puteau proba, fără probleme, abilități și calități mult mai serioase decât ale unor absolvenți oficiali. Astfel a luat ființă facultatea „Luceafărul", al cărei absolvent în primă generație este Mihail Gavril. Rămăsese, însă, un lucru nerezolvat, o replică de dat, o dovadă de făcut. În 1992 intră la „Grigorescu", astfel că, până la urmă, are două diplome universitare în pictură. Dovada prioritară pe care ne-a oferit-o mereu Mihail Gavril este, însă, cea a artei sale. A lucrat în permanență, perfecționându-se și exprimându-se în același timp.

Imediat după Marea Schimbare de la sfârșitul lui '89, Mihail Gavril pleacă să caute Balcicul ce încă mai dormita undeva între legendă și realitate. Este una dintre acele călătorii inițiatice care l-au dus, întâi la școala de artă de la Suceava, și apoi aveau să îi releve misterul locurilor sfinte, din Palestina și de la Muntele Athos, sau secretul înălțării vestitelor catedrale apusene.

Redescoperitor al Balcicului în vremuri de tânără libertate, Mihail Gavril are șansa să îl vadă cel mai apropiat de aerul și pământul pe care le-au cunoscut creatorii ce l-au făcut celebru în cultura și civilizația românească. După trei drumuri și o expoziție, în 1992, cu un succes ce pune jaloane, Mihail Gavril, ca un pelerin neobosit în căutarea cuminte a frumuseții și adevărului, pleacă mai departe, spre Apus sau până la Antileștiul unde își alcătuiește *Cuibul Liniștit*, văzut cândva la regina Maria a Balcicului inimilor noastre.

Astfel, cunoașterea temeinică a tehnicilor artistice îl fac stăpânul descoperitor al unei suprafețe inedite, glaspapirul cu o granulație foarte mică, atât de fin încât se poate desena pe el. Micile particule de un gri feros, lipite bine de stratul tehnologic special pentru a mușca din metale dure și a transforma suprafețele diforme în oglinzi lucioase, își iau cu gentilețe din bucățica de pastel, sub apăsarea măiastră a mâinii artistului, și primesc cu bucurie o tușă de culoare legată cu apă. Astfel, pornește în pelerinaj prin Europa și îi reinventează marile catedrale pe hârtia abrazivă, care capătă culoare și viață - Strasbourg, Paris, Lourdes, Reims, Viena, Barcelona, Burgos. Pe hârtia industrială cu culoare grea este mult zbor. La început, Mihail a desenat pe ea zbor de vulturi și nori, apoi zvâcniri de *flèche*, vârfurile ca niște săgeți ale catedralelor apusene, încărcate de secole și mistere. O expoziție la Cercul Militar Național din Bucureștiul și un calendar de perete, ca o adunare de afișe, rotunjesc proiectul catedralelor pe glaspapir transformat în realitate cu inspirația și măiestria pictorului Gavril din Bucovina. Ivit și intrat în viață în paradisul pictural din nordul Moldovei, cu orizonturi curbate ca o mângâiere, cu acoperișuri din gesturi de brad și culori de pământ, lemn și cer, Mihail Gavril ne apropie de minunile de piatră care plutesc și pe care vechile cărți le numesc catedrale. Trufașe cu cei care se îmbată cu măreția pe care o caută în cele sfinte, catedralele de la Soare Apune s-au deschis ca o floare gingașă în fața pelerinului pictor, nobil suflet de prinț bucovinean al penelului.

Ar fi nedrept să vedem cariera de până acum a lui Mihail Gavril ca o căutare obsedantă a vieții de peste graniță. Creația lui Mihail Gavril este universală, se înțelege ușor și se asumă cu încântare. Din înaltul catedralelor și din profunzimile spiritului, ar-

tistul se adună la margine de şevalet pentru a reda, cu tehnicile specifice picturii, ca nimeni altul, piatra sculptată, lemnul cioplit, lucrăturile din piele, efemerul de acuarelă al florii primăvăratice de măr şi insignifianţa măceşei de purpură bizantină.

Deşi în creaţia lui Mihail Gavril se pot delimita o serie de cicluri, de concentrări tematice, acestea nu sunt trepte ale carierei pictorului, ci mai degrabă concretizări artistice ale interesului, căutărilor şi descoperirilor, ale sedimentărilor de experienţă. Artistul nu se izolează, nu se retrage în munţi pentru a reveni cu un camion plin de picturi absolut noi şi nemaivăzute, inclusiv în opera sa proprie, ci ajunge la aceste împliniri în urma acumulării de experienţă sau a unicităţii momentului, o călătorie, o întâlnire, o primăvară cu flori de măr sau o toamnă ce presară aur peste pământ. De altfel, aceste cicluri, sugerate în albumul de faţă, nu epuizează subiectele asupra cărora se apleacă pictorul, ci le vom revedea reluate, fără diferenţe radicale, şi cu un plus de maturitate şi siguranţă, cu din ce în ce mai mult, dând un puternic caracter unitar creaţiei lui Mihail Gavril.

De 35 de ani dedicat artei plastice, nimic din ce aparţine acestui domeniu binecuvântat nu îi este străin. A desenat enorm şi a pictat mult pe orice fel de suprafeţe. Modelează culoarea în ulei, însufleţeşte cu frescă, mozaic sau sgrafitto ziduri de tot felul, iar când simte că tehnicile tradiţionale i-au rămas mici, inventează altele. A pictat, printre altele, pe piele şi tablă de inox sau aluminiu, şi a ieşit în relief ori de câte ori vreun obiect banal i-a oferit un gând, o idee, o viziune. Cam devreme pentru a trage concluzii, şi în economia acestui album, dar şi în viaţa şi opera artistului, să argumentăm global cu constatarea că Mihail Gavril este un pictor prin definiţie, lucrând ca o trăire de zi cu zi, într-o perpetuă şi normală căutare continuă, cu simţurile pervertite definitiv spre culoare, formă şi compoziţie. Trăieşte pentru creaţia artistică şi, de n-ar fi ferocitatea vremurilor ce îi sunt contemporane cu devenirea, am putea spune că trăieşte şi din artă. Exprimarea creatorului de artă este permanentă şi lipsa ei este vecină cu suferinţa. Profanilor care suntem, munca la şevalet ne apare ca o transă, când de fapt este starea de beatitudine a omului dăruit de Dumnezeu cu har artistic, eliberarea de imaginile ce se formează în el şi nu se nasc decât sub tuşa penelului. Arta este creaţie înainte de toate, are şi construcţie şi iraţional, şi zbor şi încătuşare, dar talentul-har este esenţial. De aici încolo se şlefuieşte cu experienţă-muncă, inteligenţă-abilitate, smerenie-iubire şi chiar noroc.

Matricea prin care pictorul Mihail Gavril interpretează lumea şi, mai ales, locurile de profunzime spirituală unde şi-a purtat paşii şi arta, este una de înaltă simţire creştină, cultivată în Bucovina codrilor şi a mănăstirilor, care poate sta cu drepturi egale şi încântări deosebite alături de marile destinaţii spirituale.

Mihail Gavril duce în pânzele sale acest cod artistic şi ne apropie, printr-o viziune curată, cu limpezime cromatică şi maximă deschidere admirativă, sensuri pe care de multe ori nu le vedem sau nu reuşim să le înţelegem. Pictura sa nu preia criptări specializate, ci construieşte direct şi deschis icoana de fiecare clipă din sufletul fiecăruia dintre noi. De altfel, artistul nu monopolizează zona laică a discursului religios cotidian, ci îşi duce traiul creator aşa cum a învăţat în Bucovina-i natală, copil-elev la şcoala de pictură, cu iubire de Dumnezeu şi pentru cele sfinte.

De fapt, Mihail Gavril nu îşi propune un mesaj strict religios, el este un pelerin, şi nu un teolog, este un călător care duce în raniţă pensule şi pânze, un pictor cucerit de un peisaj aparte. La Ierusalim a văzut Zidul plângerii, pietre şi drumuri cristice, la Athos mănăstirile se adăpostesc în peisajul mediteranean, cu clopote în turle şi acoperişuri roşii sub soare, la Balcic lumina de calcar i-a pătruns în paletă iar pe Riviera elveţiană a cucerit pe toată lumea şi premiul Fundaţiei Seymour-Obermer, la un redutabil şi prestigios Artforum, cel din 2007.

Departe de a fi adeptul şi predicatorul unei abordări clasicizante, Mihail Gavril nu se desparte de paleta sa de frescă bucovineană nu poate şi nici nu vrea asta. Nu este nimic contradictoriu între această constatare şi aspiraţia spre modern şi originalitate ce trebuie să-l caracterizeze pe orice creator. Mai mult, această bogăţie cromatică şi serenitatea potenţează căutarea artistică, luminează unghiul abordării şi sfinţeşte pânza pictată. Enormul bun simţ şi buna-cuviinţă din bagajul genetic însuşi al artistului ne trimit la o continuitate respectuoasă. A pătruns minunea postului pe muntele Athos şi a zburat zvâcnit cu săgeata catedralelor apusene, a desenat pe un colţ de hârtie şi a primit premii de la cei care s-au lăsat cuceriţi instantaneu de pictura sa, şi toate acestea ca pictor venit din România, un colindător din Bucovina care vesteşte frumos lumii despre minunea din noi şi din jurul nostru. S-a apropiat cu deschidere şi curăţenie sufletească de minunile lumii, aşa cum trebuie să vedem Bucovina, noi toţi, locuitorii planetei. Este mesajul artei unui pictor bucovinean prin definiţie şi de excelenţă, ambasador al smeritului răzeş de pe Obcine. Acolo, în Bucovina, îşi clădeşte Mihail Gavril şi portul în care să odihnească sau să veselească, în zilele bune sau rele. La Antileşti, sub streaşina Fălticeniului, într-o casă mare, pe care a trecut-o de la agricultură la cultură, adună lucrările proprii sau ale altor artişti, într-o râvnă de colecţionar ce-i dublează pe marii artişti, umple curtea de viziuni din forme de lemn, naturale sau cioplite de mână inspirată de om, transformă studiul florii de măr în ştiinţă şi artă, ştiinţă a artei, cerne lumina pe pânză, cum fac căutătorii de comori, îşi domoleşte şi îşi curăţă tuşa, se primeneşte la suflet şi la ochi. Şi, mai ales, stoarce culoarea din aerul înmiresmat de fân, soarele ca de abecedar, pădurea minunată şi iarba brumată, din orizontul ce concurează în armonie corpul feminin, din mierea vorbei moldoveneşti, din curăţenia spirituală suptă de la sânul mamei şi copilărită la umbra mănăstirilor cu acoperişul arcuit ca ramura de brad.

Fără clipa de minune existenţială care în copilărie l-a dus la şcoala de artă plastică din Suceava, probabil nu am fi vorbit astăzi de pictorul Mihail Gavril. El ar fi putut fi un tâmplar iscusit, ca tatăl său, sau un zugrav serios, poate un inginer constructor sau un arhitect, un medic sufletist sau un preot cu chemare. De fapt, asta este menirea lui Mihail Gavril, cea de constructor şi de om de suflet. El este un aruncător de punţi între oameni, un *pontifex*, dar nu *maximus,* ci un *colindător* care a îmbrăcat straiele umilinţei şi duce peste tot în lume, în raniţa lui plină de culori, ca pe un baston de mareşal, penelul cu care recreează lumea şi face punţi între oameni, dintr-o singură trăsătură de curcubeu.

Marius TIŢA

The wonderful brush and easel feats of painter Mihail Gavril

Born in Falticeni, in the land of Bukovina, the land of forests and monasteries, painter Mihail Gavril took up painting at the tender age of 12 when he left his native village and the school of his first friends in order to attend the art school in Suceava. His native Bukovina, a land of breathtaking beauty in northern Romania is a region where beautifully curved hills alternate with thick old forests once teeming with aurochs, an animal represented on the coat of arms of medieval Moldavia, monasteries of unique beauty and spirituality where myths become reality. All these elements, epitomizing the spirit of Bukovina, have also shaped the character of young artist Mihail Gavril, a man of deep spirit, who embraced the fine arts career just as a monk takes an oath to devote his entire life to the living God. The painter's life and works are naturally stemming from Bukovina's spiritual richness from the religious feeling openly shared by the entire community. After graduating from the school in Suceava, Mihail Gavril took another step in his professional training, entering the high school in Iasi. After the demise of the communist regime in Romania, the painter attended the courses of two faculties of painting, proof enough of his abilities, whose recognition was denied by the ruthless regime of dictator Nicolae Ceausescu. The fall of communism also brought down the barriers of thinking, a good opportunity for the "pilgrim", Mihail Gavril, to begin his journeys around the world. After all he is the one who set off to conquer the world at the age of 12 only with a brush and pencil. The absence of boundaries of many kinds allowed the artist to start a series of initiation journeys full of discoveries and colour. In the first three years after the 1989 revolution he almost ritually went to Balchik, following in the steps of Romania's greatest painters who enlightened and gave a halo of legend to this small village in Bulgaria, now a seaside resort whose charm was first discovered by Queen Marie of Romania.

He was among the first to rediscover the picturesque charm of Balchik after 1989 and by means of pencil, oil and water colour has created a Balchik of his own.

With a good knowledge of art techniques, Mihail Gavril knows how to make the most of any landscape. He paints with almost everything, water colour, exclusively oil painting, resorting to techniques, he himself developed and masterfully implemented. Among the canvases he uses are stainless steel plates, as if in a perpetual dialogue with the metal's shiny reflections and leather, skillfully making the most of its opaque characteristics. In late 90's he set off visiting the most famous Western cathe-

drals in what could be deemed as a genuine spiritual and artistic tour de force, later materializing in several paintings on very smooth sandpaper.

An exhibition at the National Military Center in Bucharest and a calendar reproducing Mihail Gavril's sandpaper painting are just two materializations of the artist's original project concerning the world's most famous cathedrals.

The artist's outlook on the real world, strongly influenced by the places of great spirituality which he visited, is one of profound Christian feeling, cultivated in Bukovina, the wonderland in northern Romania which could easily find its place among the world's greatest spiritual destinations.

Painter Mihail Gavril has engraved this code in his canvases, unraveling senses that we often fail to perceive or understand. His painting does not entail encrypted significances, but openly and directly builds up the everyday icon we carry inside us. In fact the artist's intention was not to convey a strictly religious message, as he is a pilgrim, not a theologian, a traveler carrying in his bag brushes and canvases ready to discover the charm of a certain landscape. He has seen the Wailing Wall in Jerusalem, retracing the route taken by Christ our Lord. He went to Mount Athos, where the monasteries' red roofs are basking in the Mediterranean sun, he masterfully captured on his canvas, Balchik's lime light while his paintings stirred admiration and brought him the Seymour-Obermer foundation prize at the 2007 prestigious Artforum in Switzerland.

A genuine easel and canvas master, painter Mihail Gavril, this young artist from Bukovina, has entirely and unreservedly devoted his life to art, an art of universal expression that he served exemplarily by creating numerous wonderful masterpieces. We are eagerly looking forward to his further creations.

Marius TIȚA

traducere de Daniel BILȚ

Les merveilleux faits de pinceau et chevalet du peintre Mihail Gavril

Né à Fălticeni, dans la Bucovine des forêts et des monastères, Mihail Gavril a choisi la voie de la peinture depuis l'âge de 12 ans, quand il a quitté son village natal et son école aux amis du début de vie pour aller à l'école d'art de Suceava. La Bucovine natale, du nord de la Moldavie et de la Roumanie, est la symbiose merveilleuse du relief en collines douces, des forêts séculaires aux aurochs ayant donné le blason du voïévodat médiéval de la Roumanie, des monastères d'une rare beauté et profondeur spirituelles et d'une histoire où les mythes se confondent à la réalité. Tous ces éléments définitoires de l'esprit bucovinien ont modelé et potentialisé le caractère du jeune Mihail Gavril, un esprit vivant qui, ayant fait le pacte avec le destin de créateur plastique, évoque d'une certaine manière la cérémonie religieuse de la prestation du serment d'entrée dans l'ordre monacal. La vie et l'œuvre de Mihail Gavril sont directement et naturellement liés à la noblesse spirituelle de la Bucovine, au sentiment religieux vécu naturellement, qui ne se cache pas derrière des murs et clôtures, mais s'exerce dans l'ensemble de la communauté chrétienne.

Après avoir suivi les cours de l'école de Suceava, Mihail Gavril est reçu au lycée d'art de Iasi, et, après la chute du régime communiste de 1989, suit même les cours de deux facultés de peinture, comme preuve de sa capacité, de sa valeur – dont la reconnaissance lui avait été refusée pendant le régime de Ceausescu.

L'écroulement du mur qui limitait son univers de pensée permet au pèlerin de poursuivre son chemin. Le pèlerin, certes, est le peintre Mihail Gavril, qui, de toute façon, était déjà parti, dès l'âge de 12 ans, à la conquête du monde, armé d'un pinceau et d'un crayon. La disparition des limites de plusieurs types lance l'artiste sur la voie d'une série de voyages initiatiques pleins de découverte et de couleur. Les trois premières années de sa liberté sont passées, presque comme dans un rituel, à Balchik, en marchant sur les pas des grands peintres roumains qui avaient conféré au village, dont le charme avait été compris par la reine Marie (village qui est à présent station estivale bulgare), son éclat intellectuel et légendaire. Il a redécouvert le Balchik, entre les premiers, après la chute du communisme, et a engendré, de crayon, charbon, aquarelle et huile, un Balchik personnel.

Bon connaisseur des techniques artistiques, Mihail Gavril sait comment valoriser son milieu. Il dessine pratiquement avec tout, fait de l'aquarelle, peint presque exclusivement en huile, et a des techniques personnelles, qu'il a inventées et pratiquées avec des résultats exceptionnels. Il peint sur un tableau en inox ou en aluminium, en

entrant en dialogue avec les modulations lumineuses de l'aluminium, et sur le cuir, l'espace mat lui servant, à son tour, pour cadre de travail. Vers la fin des années 90, il a fait un vrai pèlerinage de force spirituelle et artistique aux grandes et renommées cathédrales de l'Occident européen, en les reproduisant sur du papier abrasif très fin. Une exposition au Cercle Militaire National de Bucarest et un calendrier mural représentant les pastels exécutés sur du papier de verre très fin des cathédrales européennes de Mihail Gavril exaltent le projet inédit transformé en réalité par l'inspiration et la majesté du peintre bucovinien.

La matrice à travers laquelle le peintre Mihail Gavril traduit l'univers et particulièrement les lieux de profondeur spirituelle vers lesquels il a porté ses pas et son art, sous l'emprise de l'élévation de la grâce chrétienne, est cultivée en Bucovine, merveilleuse région du nord de la Moldavie, comparable à toute autre grande destination spirituelle du monde. Les toiles de Mihail Gavril recèlent ce code artistique et nous approchent, des fois, des sens que l'on ne voit pas et que l'on ne réussit pas à saisir. Sa peinture n'emprunte pas aux clichés cryptés spécialisés, mais reconstruit directement et ouvertement, à tout instant, l'icône de l'âme de chacun d'entre nous. Mihail Gavril ne se propose pas un message strictement religieux; il n'est pas un théologien, il est un pèlerin, un voyageur qui porte ses pinceaux et ses toiles dans sa besace, un peintre conquis par un paysage spécial, unique. A Jérusalem il a vu le mur des Lamentations, les pierres et les voies christiques, à Athos les monastères blottis dans le paysage méditerranéen, les cloches dans les clochers et la toiture rouge en plein soleil; à Balchik la lumière calcaire a percé sa palette, et sur la Rivière suisse il a remporté tout le public et le prix de la fondation Seymour-Obermer, à un redoutable et prestigieux Artforum, celui de l'an 2007.

Maîtrisant la peinture et riche d'une vie dédiée à l'art, Mihail Gavril est un jeune artiste bucovinien d'expression universelle dont nous attendons encore beaucoup de merveilleux faits de pinceau et chevalet.

Marius TIȚA

traducere de Anne-Marie ANDREI

Die wundersamen Pinsel- und Staffeltaten des Malers Mihail Gavril

Der in Fälticeni, in der Bukowina – dem Land der Buchen und Klöster – geboren Künstler Mihail Gavril hat sich bereits mit 12 Jahren für die Malerei entschieden, als er seinen Heimatort und die Schule, an der er die erste Freundschaften seines Lebens geschlossen hatte, verließ um die Kunstschule in Suceava zu besuchen.

Seine heimatliche Bukowina, im Norden der Moldau und Rumäniens gelegen, stellt eine reizvolle Verbindung zwischen sanften Bergen, jahrhundertealten Wäldern in denen Auerochsen leben, die sich im Wappen des mittelalterlichen Fürstentums der Moldau befinden, Klöstern von seltener Schönheit und tiefer Geistigkeit sowie einer Geschichte in der Mythos Wirklichkeit wird. All diese Elemente, die den Geist der Einwohner definieren, haben den Charakter des jungen Künstlers Mihail Gavril geprägt und geformt – ein lebendiger Geist, der sich bereits in frühen Jahren für ein Künstlerleben entschlossen hat, so wie andere das Mönchsgelübde ablegen. Leben und Werk Mihail Gavrils sind auf direkte und natürliche Weise mit der geistigen Würde der Bukowina verbunden, dem natürlich ausgelebten religiösen Gefühl in Mitten einer Gemeinschaft, die nicht von Zäunen und Mauern eingeengt ist.

Im Anschluss an der Grundschule in Suceava besuchte Mihail Gavril das Kunstgymnasium in Iasi und nach dem Fall des Kommunismus, im Dezember 1989, besuchte er zwei weitere Hochschulen für Malerei, um sich seine Fähigkeiten und Werte unter Beweis zu stellen, denen die Anerkennung in der Ceausescu-Zeit verweigert wurde.

Mit dem Fall der geistigen Grenzen begibt sich der Pilgerer auf dem Weg. Der Pilgerer ist der Maler Mihail Gavril, der bereits mit 12 Jahren seine Zuhause verlassen hat, um die Welt mit Pinsel und Bleistift zu erobern. Mit dem Fall der unterschiedlichen Grenzen nimmt er eine Reihe von Reisen auf, die ihn zu weiteren Entdeckungen und Farbenspielen anregen. In den ersten 3 Jahren der Freiheit begibt er sich, auf den Spuren der großen rumänischen Maler, auf fast rituelle Reisen, nach Balcic, heute ein Ferienort an der bulgarischen Schwarzmeerküste, dessen Charme von der Königin Maria erstmals entdeckt wurden ist und später durch die rumänischen Künstler intellektuellen Glanz und Nimbus erhalten hat. Er war einer der Ersten, die Balcic nach dem Fall des Kommunismus wieder entdeckt haben, und dabei gab er in Kohle, Bleistift, Aquarell und Öl seine eigenen Bilder des Dorfes wieder.

Mihail Gavril, der die Techniken der bildenden Kunst gut beherrscht, weiß genau wie sein Umfeld ins richtige Licht gerückt werden kann. Er zeichnet mit allen Werk-

zeugen, er malt in Aquarell, in Öl, er hat sogar persönlich Maltechniken entwickelt, die ihn zu außergewöhnlichen Ergebnissen geführt haben. Inox- oder Aluminiumblech sind Materialien, mit deren Hilfe er einen Dialog über Lichtreflexionen führt. Er malt aber auch auf Leder, um die Herausforderung der Arbeit auf einer matten Oberfläche anzunehmen. Im zweiten Teil der 90-er Jahre, genauer gegen Ende dieser, hat er eine wahrhafte Pilgerreise von geistiger und künstlerischer Kraft, zu den großen und berühmten Kathedralen Westeuropas unternommen und sie auf feinem Sandpapier wiedergegeben. Eine Ausstellung im Offizierskasino in Bukarest und ein Wandkalender, der die europäischen Kathedralen an Hand einiger seiner Pastellarbeiten auf Sandpapier wiedergibt, runden das einmalige Projekt des Malers Mihail Gavril ab. Die Matrix, durch die Mihail Gavril die Welt interpretiert und vor allem die Orte der tiefen Geistlichkeit, die er besucht und künstlerisch wiedergibt, ist von dem christlichen Glauben geprägt, der in der Bukowina gepflegt wird - der wundervollen Gegend im Norden der Moldau, die gleichberechtigt neben den großen geistlichen Orten der Menschheit stehen kann. Die Bilder von Mihail Gavril haben einen künstlerischen Schlüssel, der vielmals nicht auf dem ersten Blick entschlüsselt werden kann. In seiner Malerei verwendet er kein spezielles Kryptosystem sondern gestaltet, auf direkte und offen Weise, die Ikone des Augenblickes, der Seele eines jeden von uns. Mihail Gavril möchte keine strikt religiöse Botschaft vermitteln, er ist ein Pilgerer und kein Theologe, er ist ein Reisender mit Pinseln und Leinwand, ein Künstler, der unter dem wechselvollen Zauber der Landschaften steht. In Jerusalem hat der die Klagemauer gesehen, er hat christliche Steine und Wege gesehen. In Athos hat er Klöster gesehen, die sich wundervoll in das Landschaftsbild des Mittelmeers einfügen, mit Glockentürmen und roten Dächern, die unter Sonnenstrahlen leuchten und in Balcic ist das kalkarweiße Licht durch seinen Pinsel geflossen, während er auf der schweizerischen Riviera alle Welt erobert und auf einem prestigeträchtigen Artforum, im Jahre 2007, den Preis der Seymour-Obermer Stiftung gewonnen hat.

Als ein Meister der Malerei, der sein Leben der Kunst gewidmet hat, ist Mihail Gavril ein junger Künstler aus der Bukowina von universaler Ausdruckskraft wobei noch viele Staffeltaten seiner warten.

Marius TIȚA

traducere de Irina ADAMESCU

GÂNDURI ŞI CRONICI

Mihail Gavril a început să expună atunci când abia se angajase pe linia unui studiu metodic al picturii, formându-şi personalitatea îmbinând studiul cu practica.

Artistul a evaluat de la o pictură descriptivă, de esenţă lirică, spre o pictură de idei păstrată în zona expresiei figurative. Interpretarea personală a relaţiei dintre elementele constitutive ale compoziţiei, atmosfera vetustă sau cu vagi trimiteri spre suprarealism, gustul pentru obiecte sau locuri învăluite de pictor în aura poeziei sunt dovada unei voinţe artistice care-şi sprijină fiecare pas pe propria sa creaţie anterioară.

Călătoriile şi expoziţiile în zone de veche cultură şi atmosferă artistică şi mapele cu admirabilele desene şi aquarelle făcute la faţa locului sunt izvoarele din care s-a născut actuala expoziţie, înmănunchere a talentului şi sensibilitatii legate prin natura şi dorinţa de împlinire pe plan artistic.

RADU IONESCU, Catalogul expoziţiei, 1992

Pasiunea pentru pictură, tinereţea şi vigoarea de cremene a bucovineanului l-au ajutat sa izbândească.

Desenele, laviurile şi picturile pe care le prezintă în mica colecţie a expoziţiei, sunt mărturia neobositelor sale strădanii de a înţelege şi a exprima calităţile ascunse ale naturii, sunt proba prin care el ne mărturiseşte discret şi cu multă sensibilitate cât de dragi îi sunt şi cât de mult le caută ca să fie aproape şi să le înveţe să trăiască cu tot sufletul.

Ştefan Luchian spunea că el pictează cu sufletul.

TRAIAN BRADEAN, Catalogul expoziţiei, 1994

Mihail Gavril vine în pictură cu darul cel mai de preţ: dragostea pentru culoare. Iar acest dar se hărăzeşte din cel puţin doua izvoare: modelul naturii şi modelul maeştrilor.

Calmă, odihnitoare, supusă canoanelor (dar nu strivită), pictura lui încântă ochiul. Copacii primăvăratici, case părăsite, drumuri bătătorite, chipuri mirate sau obosite devin cunoştinţe vechi ale privitorului.

Mihail Gavril ne propune o viziune diafană, reinterpretată a realităţii.

Zeii sunt printre noi, vrea să ne spună pictura lui, deasupra tuturor luminează acelaşi soare, nu avem motive să fim nefericiţi.

…Mihail Gavril ne aduce bucuria în suflet, filtrând-o prin firele penelului.

Fii binevenit în casa artei, Mihail Gavril.

PETRE ANGHEL, Catalogul expoziţiei, 1994

Coborând din Nordul Moldovei, al Fălticenilor, Mihail Gavril, aduce cu sine o parte din spaţiul acesta sfânt şi binecuvântat de Dumnezeu. Loc care a zămislit şi hărăzit pe cei mai mari pictori ai acestui neam, Luchian, Pallady, Tonitza, Petraşcu, Sfinţi spirituali la care ia aminte ca la icoane.

Dincolo de a-şi căuta cu orice preţ un succes efemer şi facil, Mihail Gavril are modestia şi cultul însuşit, în totalitate de la părinţii săi, motive fără de care nu poţi ajunge prea departe. Şi dragostea sa pentru pictură, de să lase şi altora, plăcerea de a se bucura cu ochiul şi sufletul…

CONSTANTIN ANDRONIC, Catalogul expoziţiei, 1994

Gavrilă,

Dacă ai plecat la „drum" să nu uiţi niciodată de unde ai plecat!

Să te uiţi mereu în urmă să nu pierzi din ochi dealul Fălticenilor.

Marii Sfinţi Voievozi: Mihail şi Gavril îţi vor fi călăuze, de strajă la margine de „drum".

Cu ajutorul lor să ţii calea dreaptă.

DRUM BUN, MIHAIL GAVRIL !

ION GRIGORE, Catalogul expoziţiei, 1994

Câteva fructe, talgere, pensule sau boluri de vopsea devin pentru Mihail Gavril suportul unor admirabile parabole plastice, alături de care, interioare de biserici, clopotniţe, motivul atât de sugestiv al şatrelor ţigăneşti, sau compoziţiile dominate de fantastele-i păsări de pradă, adaugă o notă de sacralitate sau tragism, pe care abia acum le descoperim ca o trăsătură definitorie a autorului.

Mihail Gavril reuşeşte aceea rară desprindere de realul imediat şi, asemenea unui Icar modern, căruia nu-i dorim nicidecum să-şi ardă aripile, se înalţă, cu această expoziţie a sa, spre sferele înalte ale picturii de idei, ale conceptelor abstracte.

DRAGOŞ CIOBANU, Macroradiografii picturale, ***Naţiunea****, mai 1996*

Mihail Gavril şi-a făcut din transpunerea artistică a unor „Zări şi etape" succesive un principiu de necontenită depăşire, de febrilă competiţie cu sine şi cu „spiritul vremii". El a trecut la o pictura de idei, aptă să rafineze personalitatea unui artist, aflat în căutarea unei identităţi compoziţionale care să exprime nu numai neostoita sa energie imaginativă, ci şi intensa voinţă cromatică pe suprafeţele unor subtile desene, de mici sau mari dimensiuni.

Mihail Gavril împrumută tablourilor lumina nordului bucovinean natal. Noile ritmuri şi tensiuni propuse de lucrările recente se datorează nu atât unui cerebral, cât

unei neobişnuite versalităţi de inspiraţie, unei tenacităţi de a explora zăcămintele limbajului plastic, de a exploata filoanele unor planuri şi forme, savant ierarhizate dar fluid comunicate.

Prea plinul evenimenţial, ce covârşeşte spaţiul pânzei, epicul sau anecdoticul este detensionat prin pauze „materiale", alternanţa între gol şi plin, între spiritual şi carnal fiind unul din jocurile preferate ale artistului.

GEO VASILE, Mihail Gavril sau despre frumuseţea provocatoare, ***Meridian**, 21mai 1996*

Pânzele sale, în care transpare preocuparea pentru un limbaj elaborat, pentru stăpânirea efuziunilor cromatice şi pentru particularizarea stilistică, cu inteligenţă, cutezanţă şi har, un teritoriu care este predestinat.

Abordând cu uşurinţă toate genurile – portret, peisaj, compoziţie, natură statică, Mihail Gavril reprezintă de fapt o realitate de pură esenţă spirituală, cu certe atribute decorative, dar şi cu o problematică profundă.

Un miracol al culorii, în game subtile, concentrând lumina din care nu lipseşte simţul dramaticului, defineşte (în datele unor rafinate mijloace de expresie) neliniştea fecundă a unui artist despre care timpul va avea multe de spus.

*VERONICA MARINESCU, **Curierul naţional** - 1996*

Pictorul s-a avântat în realizarea unor unor compoziţii de mari dimensiuni, interpretând într-un spirit personal o idee sau pictând naturi moarte, bine compuse, adevărate simeze ale banalei vieţi zilnice, învestită de artist cu valoare simbolică. Compoziţia cu clopote sugerează cu o deosebită forţă, sunetul îndelung şi învăluitor. Expoziţia este o demonstraţie de seriozitate şi dăruire faţă de artă.

RADU IONESCU, Expoziţii bucureştene, ***Cotidianul**, 22mai 1996*

Mihail Gavril s-a născut pictor, aşa cum alţii se nasc luptători sau contabili. Pentru împlinirea acestui destin, Mihail Gavril a purtat povara unor încercări nu o dată umilitoare, dar din care a ieşit întotdeauna învingător.

Tânărul artist nu se sfieşte să amendeze adesea drastic plutirea epigonică, domestică, în aceste ape atât de străbătute în lungul şi latul lor de generaţii întregi de artişti, mai non-conformistă, ce trimite la unele încercări de modificare a viziunii tradiţionaliste cu una mai nervoasă şi mai modernă.

Din unirea unor varii fragmentarii, el creează spectacolul unui discurs plastic coerent din care nu lipsesc tensiunile experimentaliste.

Seria *Vulturilor* ne transportă în teritoriile picturii metamorfice, în care studiul de culoare se aprofundează, chiar dacă în suprafaţa pânzei se desfăşoară subtile acorduri cromatice din care răzbat ici-colo reperele descifrabile ale unor fulgerări dramatice şi icarice, redate în registrul grav. Mihail Gavril este un artist ce-şi tratează vocaţia ca un luptător, pentru care altceva nu există decât alternativa învingătorului.

CORNELIU ANTIM, Vocaţia învingătoare, ***România liberă**, 29 mai 1996*

Principiul plasticității se află în orice obiect, în orice element al lumii, de la granula de nisip, şi până la cel mai elementar „ah!" al sufletului.

De ne vom aşeza în faţa lucrărilor lui Mihail Gavril îi vom simţi fiorul existenţial: granula de nisip, de piatră, de var sau de ciment se colorează dinăuntru spre afară, se structurează printr-un palpit magic, clocotind în magmele pastei, instituindu-se obiectul prin aşa de des pomenitul şi de în veci necunoscutul fenomen denumit emergent, de „ieşire din sine", ca din nimic.

Suntem tentaţi să-l sugerăm printr-un exemplu luat din creaţionismului creştin. Cu atât mai mult cu cât tematica creştină este foarte prezentă în expoziţia pictorului. Este FOCUL. Dintr-o flăcăruie minusculă se poate lua, oricând şi la infinit, FOC. La fel se comportă şi CULOAREA. La fel şi FORMA. Mihail Gavril este acel artist care se străduieşte să smulgă granulei de lut, pietrei, cărnii sau sufletului, culoarea lor intrinsecă; dinlăuntru în afară. Şi nu numai atât; să le pună în emergenţa de care am vorbit, multiplicându-le şi instituindu-le la nesfârşit şi pentru totdeauna. Cel puţin ca intenţionalitate energetică. Ceea ce e tot una cu voinţa de a face, cu elanul creator, cu geniul artistic, ştiinţific sau religios. În acest sens, al emergenţei plastice, extrem de izbutit ni s-a părut a fi ciclul „vulturilor", o adevărată ataraxie a culorii. În zborul său, cu viteza săgeţii de lumină, penajul vulturului desfoliază spectrul cromatic al cosmosului.

CONSTANT CĂLINESCU, Principiul Plasticităţii, ***Vremea**, 9 iunie 1996*

Este un act de curaj să atingi albul pânzei, ştiind că sub acest soare au fost atâţi mari maeştri cărora le datorăm marea iubire! Mihail Gavril are această putere să iubească şi să fie iubit.

Că din ce-a primit, dă altora cu prisosinţă.

CONSTANTIN ANDRONIC, Catalogul expoziţiei, 1996

Aducând cu sine culoarea şi lumina Nordului moldav, Mihail Gavril, cu acurateţea, modestia dar şi cerbicia ce-şi trag seva din ţinuturile natale, fiind proprii şi realelor talente, dupa ce s-a aplecat, cu dăruire asupra studiilor de pictură, cu maeştri de prim rang ai plasticii româneşti de la care a preluat, decantând la modul sensibil şi inteligent, tehnici şi viziuni, ne oferă, multora dintre noi, o veritabilă surpriză.

Considerat ca fiind un figurativ, remarcabil creator de peisaje, naturi statice, portrete, de admirabile laviuri şi aquarele, cu această nouă expoziţie a sa, artistul demonstrează a fi nu numai un fin receptor al lumii înconjurătoare, ci un căutător obstinat şi plin de har al unor noi mijloace de expresie.

Demersul său artistic, la a cărui schimbare de concepţie şi ritm asistăm astăzi, demonstrează că ne aflăm în faţa operei unui pictor profund cerebral, pentru care faza picturii contemplative a fost o perioadă de acumulări valorice şi estetice, pe care, în mod cert, Mihail Gavril le va surmonta, cu acea tenacitate şi seninătate proprie fiilor Ţării de Sus.

Mult succes, Mihail Gavril şi fie ca penelul să-ţi fie ceea ce spada a fost în mâna sfinţilor tăi patronici: IZVOR DE IZBÂNDĂ.

DRAGOŞ CIOBANU, Catalogul expoziţiei, 1996

Mihail Gavril a încetat să fie doar moldovean. Aceasta vrea să însemne că din rădăcinile aduse cu el în Bucureşti a păstrat doar sevele. Acum i-au crescut ramuri. Pe

un trunchi foarte sănătos. Un artist adevărat – şi Mihail este unul foarte adevărat - doreşte la un moment dat să nu mai semene doar cu tatăl lui, ci să-si găsească o linie personala. Cel care ne este cu prisosinţa Tată, pentru unii găseşte Soluţia. Pentru Mihail Gavril, noua fază artistică este un dar DAT LUI şi NOUĂ. Un motiv în plus să-l îmbrăţişăm cu dragoste de frate artist.

PETRE ANGHEL, Catalogul expoziţiei, 1996

Mihail Gavril are vocaţia studiului neîntrerupt. Întregul său demers creator are dinamicitatea şi verva variaţională a celui ce îşi caută fără încetare diapazonul stilistic cel mai pe potrivă. Este şi motivul pentru care expoziţiile sale oferă privitorului surpriza mereu împrospătată a neliştii fertile, pe care doar artiştii autentici o posedă.

Mereu pasionat de lărgirea orizontului tematic, în cautarea unor forme de expresie care să o definească mai exact în planul intenţiilor sale estetice şi picturale, Mihail Gavril urcă pe scara valorilor noului val, care se afirmă în arta plastică contemporană, drept un exponent cu o vitalitate creativă puţin comună şi cu o disponibilitate evidentă pentru personalizarea limbajului propriu, sfidând ecourile tangente care se mai insinuează în pânzele sale, jalonându-i cu discreţie devenirea artistică.

CORNELIU ANTIM, Pictura ca exerciţiu al regăsirii sinelui, Catalog,1996

De la o imagistică de factură clasic-realistă, în redarea imaginii, Mihail Gavril a evoluat spre un inedit monumentalism, de factură sacrală, cu accente, e drept, bine temperate, în domeniul religios.

În majoritatea lucrărilor sale, pictorul, utilizează o gamă largă a simbolurilor, încifrărilor artistice, crează pentru privitor un „univers paralel", plin, de fapt, de semnificaţii evocatoare.

Bolţi mănăstireşti, tâmple de altar, vitralii, porţi ale altarului, imagini liturgice, sunt alăturate în recenta expoziţie de la „Hanul cu Tei", cu peisaje laice sau cu naturi statice.

Gama coloristică aparţinând autorului este într-o deplină consonanţă cu valorile subiectelor abordate, plină fiind de un profund simfonism absolut cromatic ce subliniază ideatic concepţiile motivaţionale şi plastice propuse de artist.

Pasta densă, de o mare truculenţă, alternează cu o admirabilă fulguranţă, tamisare a tonurilor concepută oarecum ulterior, rezultatul fiind impresia că lumina izvorăşte din chiar interiorul compoziţiilor.

Nedezicându-se, Mihail Gavril, un plastician dotat cu un real har şi talent, ca şi cu un deosebit spirit laborios şi tenace, aparţinând „scormonitorilor" de noi mijloace de expresie plastică, găseşte şi cu prilejul recentei sale expoziţii de pe Simezele Galeriilor „Hanul cu Tei " noi rezolvări.

DRAGOŞ CIOBANU, Universuri Paralele, ***Naţiunea****, 15-21 mai 2002*

Marea temă a picturii este, de fapt, dialogul dintre văzut şi nevăzut. Iar provocările cele mai subtile pentru retina pictorului vin, desigur, din partea celor nevăzute. Aşadar, pictorul este cel chemat să vadă lucrurile ce sunt imperceptibile pentru noi, ceilalţi. Dar bucuria adevăratei vederi nu se coboară pe o retină anatomică, ci în ochiul metafizic, cel cu adevărat dedat vederii celor de dincolo de vedere.

Pictura lui Mihail Gavril, de această dată, ne inițiază în această vedere de dincolo de privire. O vedere care „trage cu ochiul" dincolo de hotarul şi el destul de instabil, dintre văzut şi nevăzut. Uşa, troița, fereastra sunt însemne ale unui hotar de unde ar putea începe acea vedere de dincolo de lucruri. Uşile acestei împărății, şi ele aşezate în diptic, sunt prea vegheate de figurile a doi îngeri: Mihail şi Gavril.

Întîlnirea de la hotar, pe care ne-o dă Mihail Gavril, prinde bine şi relevă încă o dată faptul că nu suntem singuri. Dipticul văzut-nevăzut este o garanție. Experiența plastică oferită echivalează cu un exercițiu de dez-însigurare a vizibilului şi cu o provocare adresată hotarului nevăzut. Viziunea plastică se învecinează cu o experiență mistică, pe care o evocă, în formele unui specific carpatin, părintele Ghelasie Gheorghe. Din discursul plastic calcă aici, parcă, pe urmele discursului antropologic, omul însuşi purtând în sine „Hotarul de taină"

IULIAN COSTACHE, Hotarul nevăzut, Catalogul expoziției, 2004

De un timp, în asemenea zile, râvna plămăduitorilor de frumos se întețeşte parcă mai inspirată ca oricând. Bucuria „facerilor" le iluminează firea şi din mâna lor se nasc odoare de preț aşezate cu pioşenie în întâmpinarea sfintelor sărbători. Şi de fiecare dată breasla artiştilor înalță trâmbițe de chemare la ritualuri măiestrit ticluite, prin care mulțimea contemplatorilor îşi poate primeni chipul şi simțămintele, ca într-o catedrală de imagini extrase din tencuiala Paradisului.

Cam aşa arăta în aceste zile, şi până dincolo de vama înnoitoare a Paştelui, expoziția de pictura de la GalAteca a mânuitorului de pensule Mihail Gavril. Cel ce aproape în fiecare an aduce în inima Bucureştilor câte ceva din înfiorarea pascală a mânăstirilor şi mitocurilor bucovinene, cu toată această maramă de ocruri şi albastruri ce palpită în zidirile acelor sălaşuri sfințite, evocând uneori, ca prin uitătura mijită a ochilor, feeria padovană a frescaturilor giotteşti, dar şi misterul roşului, albului şi al griurilor perlate, ori usor ostenite, din iconistica orientului slav. „Hotarul nevăzut" la care ne convoacă artistul - dublu licențiat întru ale picturii, dar ataşat foarte de arta frescaturii şi a împodobirii bisericilor în strai colorat - aflat în plină forță creatoare şi aureolat peste toate cu înmiresmată lumină a Țării de Sus , unde-i este obârşia, este un concept expozițional plin de cucernicie şi patos mărturisitor.

CORNELIU ANTIM, Preludii pascale*,* ***Economistul****, 8 aprilie 2004*

Într-o instanță artistică ce premerge Sărbătorilor Pascale, după cum puteți constata, simezele acestei minunate incinte sunt populate la capătul străduniilor unui pictor plin de har şi împătimit după arta frescăturii, aşa cum este ea autentică, tradiție ecleziastică şi monahală bucovineană şi nu numai, Mihail Gavril un artist care iată, ne-a obişnuit de câțiva ani ca în preajma Paştelor să ne convoace la asemenea ospețe ale văzului, care să ne mărturisească, care să ne liniştească sufletul agitat, care să ne ilumineze dinăuntrul şi care să ne întoarcă cu privirea către cele eterne, către adevărurile fundamentale ale existenței dintotdeaunna şi nu către vanitățile acestei lumi, care ne agită, ne robează, ne umple de umbre, ne îmbătrâneşte.

Mihail Gavril crede în acest destin al artei lui, crede cu înverşunare şi mai crede în umanitatea gestului său pictural.

Deşi întreaga tematică este extrasă din zona sacrului, nu este ceea ce putem numi în adevăratul sens al cuvântului, o pictură sacră, este o pictură în care sunt întrunite

deopotrivă virtuțile colorismului picturii murale, compoziționalal este foarte vizibilă tentativa artistului de a întoarce această tematică spre virtuțiile picturii de șevalet.

Merge mai departe cu unele îndrăzneli către pictura obiect sau către inovația în domeniul suportului în care se joacă într-o manieră care să dea vibrație formei, să distrugă bidimensionalitatea și să o sporească printr-o volumetrie, care cheamă senzorialitatea tactilă, care face ochiul mai curios și sporește starea interogativă a privitorului.

Toate acestea scot din ceea ce se poate numi contemplativitate, scot din starea de evlavioasă împărtășanie vizuală și de aceea, cred eu, că tipul acesta de a fraterniza 2 falange cu o sintaxă, cu o congramatică atât de complexă și de diferită, cea a picturii de șevalet și a picturii murale, găsesc în Mihail Gavril un experimentator inspirat, fericit pentru că tablourile lui palpită de o vitalitate care nu abandonează însă savorile gândului și a reflexivității. Culoarea, ocrurile, griurile perlate sau obosite, albastrurile șterse aproape giotteşti, roşurile atacate parcă de oxizii vremilor, compoziția în conotație rapidă, fugară, în care pune accentul pe sugestia unei forme pe care o amendează cromatic și care punctează energetic întreaga compoziție picturală. Toată această recuzită extrasă din mediul arhitecturilor și ale decorativității ecleziale care nu țin neapărat de ritual, care nu țin neapărat de imaginea sacră, dar care induc privitorul către o stare de sacralitate, fac din viziunea plastică a lui Mihail Gavril un fel de conductor al contemplației vizuale, către ceea ce înseamnă profesiunea spre simbol, formele își pierd consistența lor, par niște extrapolări, cum sunt aceste portaluri, fragmente de porți împărătești, fragmente de iconostase, o privire foarte radicalizată către o boltă sau o ogivă, către un fragment de pietrărie cum ar fi porțile de la Zamca. De fapt însă, definite undeva într-o perspectivă evanescentă, acolo unde el crede că e hotarul între Văzut și Nevăzut, acolo unde perceperea senzorială transcede în metafizica cuprinderilor sensului, a ceea ce vedem. Aici este sâmburele de adevăr și secretul către care ne îmbie pictura de azi a lui Mihail Gavril. Ele se întâlnesc undeva într-un eden al vizualității absolute și al picturalității ideale, cu marea artă a renașterii, cu marea artă a postbizantinismului, cu harta creștinătății fecundate de tradiția rurală acolo unde ea se exprimă cum este spațiul carpato-balcanic și egeean. Iată niște filoane pe care le găsim aici asumate cultural și inteligent și sensibil puse în operă.

CORNELIU ANTIM , vernisajul expoziției „Hotarul nevăzut", 2004

Îmbinând pictura de șevalet cu arta monumentală, schimbând perspectivele clasice și reperele identitare ale celor două modalități de expresie, artistul produce transformări majore și în funcționalitatea lor primordială. În esență este vorba despre o pictură cu caracter religios, dar nu neapărat sacru. Subiectele tablourilor nu sunt scene biblice, figurile sfinților sau prezența imaterială a îngerilor, ci clopotele, zidurile bisericilor, crucile, troițele, uşile împărăteşti, etc, etc. Toate aceste obiecte în jurul cărora gravitează adânci sensuri religioase și funcții ceremoniale devin în picturile lui Mihail Gavril elemente compoziționale care își găsesc noi semnificații și valențe expresive în contextul unor imagini evocatoare, nu și purtătoare directe ale mesajelor sacre.

Culorile sunt „împrumutate" din paleta cromatică a frescelor sau mai clar spus imită opalescența specifică pigmenților dizolvați în apă sau var, ceea ce presupune o tehnică deosebit de rafinată, care constă în manipularea foarte precisă a transparenței straturilor de ulei. Întâlnim în expoziție picturi –obiect la realizarea cărora artistul a simțit nevoia să folosească sfori, nuiele, împletituri vegetale etc.

„Hotarul nevăzut" poartă un mesaj provocator, nefiind o simplă exprimare metaforică. Vecinătatea sacrului, pe care pictura lui Mihail Gavril își sprijină propensiunea

spre o presupusă dimensiune transcendentă, este desigur ispititoare şi te îndeamnă să treci dincolo de „aparenţe", în căutarea „nevăzutului".

CORNELIU OSTAHIE, Dincoace de hotarul nevăzut, ***Economistul**, 8 aprilie 2004*

Pictor prolific, de mare talent şi meşteşug, Mihail Gavril a avut şansa să se nască în Bucovina mănăstirilor şi a avut ocazia să vadă marile catedrale ale Europei pe care, apoi, le-a desenat pe hîrtie abrazivă, din aceea fină, o manieră inedită dar de mare efect şi dificultate. Şi-a dorit să meargă în Ţara Sfîntă şi a ajuns acolo în octombrie trecut, cu un grup de prieteni de înaltă spiritualitate. Asemenea bunei tradiţii a pictorilor, Mihail Gavril a mers prin Israel cu carnetul de schiţe în mînă, sau în geantă, nu contează prea mult acest amănunt, şi a pus în el idei, imagini, forme şi chiar fond. A venit acasă şi a lucrat, ca un apucat, am spune noi, pentru a ne oferi aceste imagini la întîlnirea de Paşte pe care ne-o propune în mod tradiţional. Nu sînt icoane în expoziţia sa de la etajul „Căminului artei" dar multe dintre aceste imagini ar putea fi, cu foiţa de aur sau lumina care cade în stropi din turlele bisericilor.

În expoziţia lui Mihail Gavril sînt scene din Drumul Crucii, sînt măslini din Ghetsimani, contemporani cu Iisus cel universal şi etern, sînt scene cu musulmani în bazar şi peisaje cu cupole de moschei, sînt tora şi mezuza fără de care nu se poate în civilizaţia iudaică. Toată această prezentare în acuarelă, guaşă, creioane colorate, carioca, adică orice altceva decît ulei de pictură, vine natural, ca un preaplin sufletesc al celui ce aduce „Lumină din Ţara Sfîntă".

MARIUS TIŢA, Plasamente alternative: Paşte fericit la iarbă verde, ***Bursa**, 29 aprilie 2005*

Deşi continuă în linii mari preocupările în sfera unei tematici religioase aflate într-un dialog sui generis cu perspectiva profană asupra percepţiei sacrului, această expoziţie are, fără indoiala, o serie întreagă de caracteristici care o impun ca pe un moment de delimitare relativă, daca nu chiar de cotitură, în creaţia artistului. Atitudinea meditativ-analitică, specifică ciclurilor anterioare consacrate „anatomiei" lăcaşurilor de cult – porţi, clopote, altare, crucifixe, troiţe etc., este înlocuită cu una frenetic-activă, percepţia este fulgurantă, dar în acelaşi timp tăioasă şi pătrunzătoare, amănuntele sunt reţinute în mişcarea lor aparent haotică şi nesistematizată, în timp ce notaţia grafică suferă metamorfoze succesive pentru a putea ţine pasul cu fluxul copleşitor de informaţii vizuale şi de reacţii emoţionale irepresibile.

De asemenea, modul de a concepe şi articula imaginile se schimbă şi el, aproape spectaculos aş spune, deşi trăsăturile de bază ce conferă identitatea lui Mihail Gavril – şi mă refer aici la monumentalitatea care se păstrează indiferent de dimensiunile lucrărilor, aşa cum o oglindă spartă menţine în fiecare ciob al ei ansamblul chipului care s-a reflectat iniţial în ea - rămân în continuare perfect recognoscibile.

*CORNELIU OSTAHIE, Călătoria ca prilej de sinteză artistică, **Economistul**, 2005*

În 1990, în primăvară postcomunistă, pictorul Mihail Gavril porneşte la drum pe urma marilor maeştri care lucraseră la Balcic. Este însoţit de doi colegi, Sorin Adam şi Septimiu Căpăţână, şi toţi au în memorie poveştile fermecate despre Balcic ale criti-

culului de artă Radu Ionescu. Vor reveni, în 1991 şi 1992, în aceeaşi echipă şi în aceeaşi formulă: locuit în camping sau la localnici şi lucrat pe rupte, acuarelă, pastel şi ulei. Nu şi-au făcut vile la Balcic şi nici Regina Maria nu prea mai era de găsit după exact jumătate de secol de comunism bulgăresc, dar şi-au trăit boema de artişti exploratori care au fost în Arcadia Balcicului. În 1992, după cel de-al treilea şi ultim drum la Balcic, Mihail Gavril a deschis o expoziţie personală şi una de grup, ambele exclusiv cu lucrări realizate la Balcic. A fost momentul în care Balcicul a fost redescoperit în România, mulţi aflând abia acum că povestea este adevărată. Aproape toate lucrările realizate de Mihail Gavril la Balcic la începutul anilor '90 şi cărate apostoleşte în România se află acum în colecţii particulare şi au o cotă de invidiat.

MARIUS TIŢA, *Ghid de vacanţă*, **Bilanţ**, 2005

Mihail Gavril este un artist care nu se mulţumeşte numai cu lucrul în faţa şevaletului, oricât de intens şi dătător de satisfacţii ar fi acesta. El gândeşte orice demers artistic într-o manieră integratoare, include automat particularul în general, deschizând mereu noi orizonturi, şi imaginând proiecte ample, în perimetrul cărora să se poată desfăşura nestingherit. În acest sens pot fi interpretate călătoriile şi expoziţiile cu teme religioase care au fost deschise în preajma Sărbătorilor de Paşti, cum ar fi: „Catedrale Europene", deschisă la Cercul Militar Naţional, „Ferestre de Lumină", deschisă la Galeria Hanul cu Tei, „Hotarul Nevăzut", deschisă la Galeria Galateca, „Lumină din Ţara Sfântă", deschisă la Galeria Căminul Artei.

Din punct de vedere cromatic este de subliniat faptul că lucrările din expoziţia „Lumină din Ţara Sfântă" unifică, într-un mod care este poate pentru prima dată elocvent de la sine, diferitele „reţete" ale paletei artistului: pe cea voit austeră din uleiurile cu subiecte religioase, pe cea solară şi nuanţată din peisaje şi pe cea rafinat-fantezistă din compoziţiile cu flori sau din pasajele abstracte care se dezvoltă uneori în zona de emergenţă a figurativului.

*CORNELIU OSTAHIE, **Ecart**, 2005*

Mihail Gavril, nume deja cunoscut şi apreciat în panoptica plasticii româneşti contemporane, artist de care mă leagă o veche prietenie, a fost pentru mine tipul pictorului smerit, profund dar discret credincios, ce-şi exprimă crezul pictând în pânzele sale clopotniţe, tâmple de altar, clopote, fascinat fiind însă şi de marile edificii religioase europene.

Dorinţa sa, de mult exprimată şi, în fine implinită, de a vizita Ţara Sfântă, Pământul Făgăduinţei, i-a adus un gen de împăcare, concretizată şi prin expoziţia sa de la etajul Galeriilor „Căminul Artei".

Gama impresionantă de lucrări de grafică, rod al experienţei sale hagiografice, ne relevă o faţetă necunoscută a personalităţii artistului.

Spirit dinamic, precum toţi moldovenii, artistul ajuns în Ţara Sfântă se transformă într-un veritabil caligraf, un „grămătic" plastic al Locurilor Sfinte, pe care le redă cu pioşenie, cu sensibilitate şi dăruire, graţie unei linii trefilate, vibrată, de factură profund evocatoare.

Registrele sale cromatice îi susţin pe deplin demersul plastic, pictorul derulând o cvasi-infinită gamă de tonalităţi ale griurilor colorate, inedite compoziţii în care ocrul, spre exemplu, dă o notă dominantă, de absolută eleganţă, sobrietate, acurateţe şi originalitate.

De remarcat este şi sintetismul creaţiilor artistului care, fascinat, desigur, de experienţa sa pe tărâmurile Ierusalimului, recurge, benefic, la simbol, la notaţia grafică şi coloristică rapidă, demonstrându-ne preaplinul trăirilor sale artistice şi spiritual-religioase. Este o reală reuşită prezenţa lui Mihail Gavril pe simezele Capitalei, datorată unui pelerinaj care, fie-mi permisă gluma, mă îndreptăţeşte să-l felicit pe „Hagi" Mihail Gavril.

*DRAGOŞ CIOBANU, Rezonanţe plastice, Hagiografia picturală, **Naţiunea**, iulie 2005*

Nu ştiu alţii cum sunt, dar pentru mine, definiţia Picturii este imaginea lui Mihail Gavril lângă una dintre creaţiile sale, aşa cum este el, hirsut, cu liniştea şi siguranţa celui care şi-a făcut din artă un mod de viaţă. Creaţia lui traduce sacrul în culori profane dar de o enormă puritate şi sinceritate. A avut şansa să se nască în Suceava marilor mănăstiri ale românilor, a avut ocazia să vadă şi să deseneze marile catedrale europene şi a avut ambiţia să picteze în Ţara Sfântă. A ajuns acolo, ca un pelerin, purtând în desaga-i talentul evident, multă experienţă şi meşteşug temeinic, şi ne-a adus lumină prinsă în culori, lumină din Ţara Sfântă.

MARIUS TIŢA, catalogul expoziţiei „Lumină din Ţara Sfântă",
Galeria Caminul Artei, 2005

Dacă priveşti picturile lui Mihail Gavril, vei observa de la bun început buchetul de semnificaţii ale celor două nume puternice pe care le poartă: Mihail – protectorul oştilor cereşti; Gavril – mesagerul veştilor bune. Conştient sau nu, artistul plonjează în universul religios – într-o manieră care nu implică habotnicie, ci admiraţie fără limite –, aducând pe pânză Lumina şi sonorităţile lui. O ramură de măr înflorit devine, în pictura lui, lancea Arhanghelului Mihail şi trâmbiţa Arhanghelului Gavril. Un fragment de frescă bucovineană ori un arc de catedrală veneţiană, un acoperiş roşu de biserică athonită, un clopot, Zidul Plângerii, cruci sau cruci de piatră… – sunt doar semnele pe care pelerinul-artist le culege în drumurile sale, recompunându-le pentru noi pe pânza care devine, astfel, un alt giulgiu revelator al chipului lui Iisus.

*SIMONA LAZĂR, **Jurnalul Naţional**, 2006*

Dat fiind preocupările mele artistice, am cunoscut România mai degrabă prin muzica sa, prin artişti excepţionali precum George Enescu, Clara Haskil, Dinu Lipatti, Alexandru Moroşanu. În acest an am descoperit pictura românească şi de aceea sunt foarte bucuros să decernez premiul Fundaţiei Seymour Obermer pictorului Mihail Gavril.

*GEORGES ATHANASIADES, decernarea premiilor **Artforum 2007***

Expoziţiile realizate in Bucureşti, la Galeriile ONU sau Ana, au fost un parcurs sentimental prin amintirile şi creaţia artistului: flori de măr de la Antileşti, în Bucovina, flori din Bruxelles şi Murcia, câmpuri de toamnă, Balcic şi Pireu, Paris sau Bucureşti, în uleiuri, guaşe şi acuarele.

Pictorul are curajul de a pune albul pe pânză, reuşind astfel „să surprindă efemeritatea, pe care o transformă în etern", cum aprecia criticul Marius Tiţa, referindu-se la nenumăratele tablouri cu meri înfloriţi.

Zona de tematică floral şi fructiferă îndeamnă la meditaţie, înfiorare, sentiment, o lume diafană, care uimeşte în acelaşi timp şi prin vivacitatea cromatică.

CARMEN DRĂGAN, Îl iubeşti sau îl iubeşti, ***Jurnalul Naţional****, 21 mai 2007*

Mihail Gavril e moldovean, artist şi credincios. Focul creaţiei îl mistuieşte, duhul sfântului spirit îl călăuzeşte. Din frământările lui interiorare izbucnesc harmonii de culori ce bucură sufletul şi evocă în noi întâlnirea cu sacrul, cu lumina, cu fericirea. Mulţumesc, Mihai.

NICK MILLER, Montreaux, 2008

Mihail Gavril a fost şi este un profund evocator al imaginilor şi stanţelor peisagistice natale.

De fiecare dată, în prezenţele sale expoziţionale, s-a afirmat drept un real şi veritabil evocator al tărâmurilor pe care s-a născut.

În recenta sa expoziţie de pictură şi artă grafică înglobând lucrări în piele, tablă inox, pânză, intitulată „Dealuri la Antileşti", autorul reuşeşte să efectueze un veritabil tur de forţă, vizând imagistica şi materializarea unor norme estetice cu totul de excepţie.

Lumina lină sau uneori profund tamisată a peisajelor bucovinene, coexistă în creaţia artistului cu solarităţi ţinând de naturile statice, de cele mai multe ori concretizate în acuarelă, dar şi cu anume merituoase maniere viabile de abordare a demersului simţirii religioase.

Practic, Mihail Gavril ne oferă o consonanţă absolut mirabilă a motivelor sale de regândire, o idee absolut ieşită din comun de reevaluare estetico-plastică.

Plasticianul se constituie efectiv într-o irepetabilitate a gestului artistic, dat fiind că de fiecare dată ne incită cu noi propuneri, la vizarea unor inedite note de percepere a imaginii.

Expoziţia de pictură cu un interesant aer autohton, „Dealuri la Antileşti", prin metodele plastice de abordare, prin noutatea şi prospeţimea ideilor plastice, îl confirmă pe Mihail Gavril drept o valoroasă prezenţă expoziţională a anului 2008 şi nu numai.

DRAGOŞ CIOBANU, Nostalgii autohtone, ***Naţiunea****, februarie 2008*

Singular, nicidecum inegal în pluralitatea tematică, Mihail Gavril explorează universuri problematice a căror rezolvare ţine de componenţa spirituală. Accentul predominant liric substituie descriptivul, fără să coboare în abisuri prozaice, actul de creaţie pulsând în ritmuri poetice.

Fie că apelul este către nuanţe pline de vivacitate, fie tonurile se situează într-un registru mai grav, lumina este factorul esenţial care dă nu numai tautologic strălucire, simţindu-se mai degrabă o vibrantă mângâiere a efectelor vizuale, asfel încât compoziţiile cromatic armonizate se constituie în adevărate oaze de respiraţie optică.

Călătoriile în spaţiul cunoaşterii metamorfozează clipa prin investigaţii profunde, sublimând elementele tradiţionale ale realităţii fundamentale în artă – desenul si culoarea.

Periplul propus pre-scrie pitorescul pregnant predestinat.

MIHAI PRECUP, Buşteni, 2008

Pe bunul pictor, bunul meşteşugar Mihail Gavril nu-l atrage inovaţia tehnică, nu-l pasionează experimentul, nu-l interesează ca lucrările sale să fie cît mai „la zi", „ultimul răcnet". Cu o anume ingenuitate, el îşi vede de seriile sale pe teme tradiţionale, „tradiţionaliste": peisaje, aranjamente florale, fructe, decupaje de univers ţărănesc, ca şi, pe altă linie, simbolistici creştine, locale sau inspirate de mai multe vizite la mînăstirile de pe Muntele Athos. L-ai putea bănui de culpa „decorativismului" dacă n-ai sesiza, mai ales în lucrările naturiste şi ruralizante, o vibraţie de autenticitate greu de mimat. Ei bine, s-a-ntîmplat să descopăr la un moment dat lumea din care descinde artistul: Nordul Moldovei, dealurile blînde din zona Fălticeniului, unde Mihail Gavril se retrage periodic, în mijlocul familiei şi al unei atmosfere din care au mai venit cîndva spre noi Sadoveanu şi sadovenianismul, de pildă. În satele de pe drumurile laterale, de pămînt, pe care nu circulă decît localnicii, regăseşti cultura tradiţională a gospodăriilor „ca pe vremuri", chiar dacă oamenii au ştiut să se şi conecteze la postmodernităţi tehnologice, cu antene de satelit, maşini şi echipamente de tot felul. În pensiunea de la Antileşti a familiei, cu dealuri, păduri, păşuni şi livezi de jur-împrejur, pictorul şi-a amenajat un atelier, pereche celui bucureştean (fiindcă, plecat în lume, a coborît pe hartă pînă-n Capitală); mai mult decît atît, aflu că spaţiul de lucru de la Antileşti e în curs de extindere în sus, la mansardă, la şi mai multă lumină, la şi mai multă privelişte miraculoasă. De-acolo vin – mi-am dat imediat seama – peisajele, florile, fructele, dealurile, casele şi obiectele ţărăneşti de pe pînză, de-acolo autenticitatea, de-acolo vibraţia, strămutate în bidimensionalul cuminte şi deloc experimental, însă cumva-autentice, vibratile în delicateţea lor de pictură adevărată...

ION BOGDAN LEFTER, De unde descinde pictorul, 2008

Expoziţii personale

Expoziţii personale

2009 – Galeria GalAteCa, Bucureşti
2008-2009 – Galeria de artă a Hotelului Silva, Buşteni
2007 – Casa ONU, Bucureşti
2007 – „Dealuri la Antileşti“, T.C Gallery, Hanul cu tei, Bucureşti
2007 – Caves Fonjallaz, Vevey, Elveţia
2006 – „Flori de măr“, Galeria de artă ANA, Bucureşti
2006 – Casa ONU, Bucureşti
2005 – „Riviers'Art“, Montreux, Elveţia
2005 – Galeria HT17, Hanul cu tei, Bucureşti
2005 – „Lumină din Ţara Sfântă“, Caminul Artei –etaj, Bucureşti
2004 – „Hotarul nevăzut“, Galeria de Artă Galateca, Bucureşti
2003 – „Espace Hogan“, Montreux, Elveţia
2002 – „Ferestre de Lumină“, Galeria ArTei, Hanul cu tei, Bucureşti
2000 – Galeria „Yaction“, Liege, Belgia
1999 – Club El Paraiqua, Barcelona, Spania
1999 – Gallery@49, New York, SUA
1999 – Eglise St Pierre de Villers-le-Temple, Belgia
1999 – Gallerie Dus'Art, Liege, Belgia
1999 – „Catedrale europene“, Cercul Militar Naţional, Bucureşti
1998 – Ramblas, Barcelona, Spania
1997 – Teatrul „Pygmalion“, Viena, Austria
1996 – Muzeul de artă, Piatra Neamţ
1996 – Muzeul de Artă „Ştefan cel Mare“, Vaslui
1996 – Galeriile de Artă „N.N. Tonitza“, Bârlad
1996 – Galeriile de Artă ale Municipiului Bucureşti,
1995 – Casa de Cultură „Friederich Schiller“, Bucureşti
1994 – Bibliotek Haga, Wadkoping Sallen, Orebro, Suedia
1993 – Teatrul de Comedie, Bucureşti
1992 – Galeriile Municipiului, Bucureşti
1986 – Galeria de artă, Suceava
1984 – Galeriile de Artă, Suceava
1983, 1984, 1987 – Galeria de artă, Fălticeni
1981 – Casa Tineretului, Iaşi

Expoziţii de grup şi colective

2009 – «Ipostaze medievale», Galeria Orizont, Bucureşti
2008 – Galeria de artă ANA, Bucureşti
2007 – Art-Forum, Montreux, Elveţia
2006 – Tabăra de pictură, Antileşti, Suceava
2006 – Salonul Naţional de Artă, Palatul Parlamentului, Bucureşti
2006 –Salon International d`Art, Geneva, Elveţia
2005 – Galeria „Prestige“, Montreux, Elveţia
2004 – Salonul de artă al UAP, Bucureşti
2004 – ShopArt, Sofitel, Bucureşti
2003 – „Riviers'Art”, Montreux, Elveţia
2000 – Salonul de desen, Barcelona, Spania
2000 – Saloanele Moldovei, Buzău
1999 – Galeria „Gast”, Bucureşti
1999 – Salonul bucureştean de pastel, Cercul Militar Naţional, Bucureşti
1999 – The 24-th Annual ARA Congress, Liege, Belgia
1998 – Salonul de grafica al U.A.P., Bucureşti
1998 – Casa Americii Latine, Bucureşti
1998 – Salonul de Artă, Orebro, Suedia
1998 – Salonul de Artă „Ion Andreescu”, Buzău
1997 – Salonul bucureştean de pastel, Cercul Militar Naţional, Bucureşti
1997 – Expoziţie de grup, Zalău , Cluj, Oradea
1997- Pastel, Bruxelles, Liege, Belgia
1997 – Pictură, Malmo, Suedia
1997 – Saloanele Moldovei, Bacău, Chişinău
1996 – Salonul Municipal al U.A.P., Bucureşti
1996 – Muzeul de artă, Piatra Neamţ
1996 – Galeria „Apollo”, Bucureşti
1996 – Dominus Z Art, Bucureşti
1996 – Expoziţie de grup, Veneţia, Italia
1995 – Pictură, Dominus Z Art, Bucureşti
1995 – Icoane, Teatrul de Comedie, Bucureşti
1995 – Expoziţie de grup – pictură, Atena, Viena, Marsillia
1994 – Salonul de Primăvară, Teatrul Naţional, Bucureşti
1994 – Pictură, Dominus Z Art, Bucureşti
1994 – Salonul de Pictură „Gheorghe Petraşcu”, Târgovişte
1994 – Icoane, Teatrul de Comedie, Bucureşti
1993 – Salonul Tineretului, Teatrul Naţional Bucureşti
1993 – Salonul de toamnă, pictură, grafică, U.A.P. , Bucureşti
1993 – Bucureşti – Concurs „Tânăra generaţie” - Dominus 1993
1993 – Pictură – „Europa vazută de pictori români” – Academia de Artă, Bucureşti
1993 – Tabăra Tineretului, Câmpulung Moldovenesc
1992 – Salonul de Pictură, Grafică, Sculptură, U.A.P., Bucureşti
1981-1991- Participă la toate saloanele de grup şi municipale din Bucureşti, Suceava, Iaşi ,Ploieşti, Botoşani.

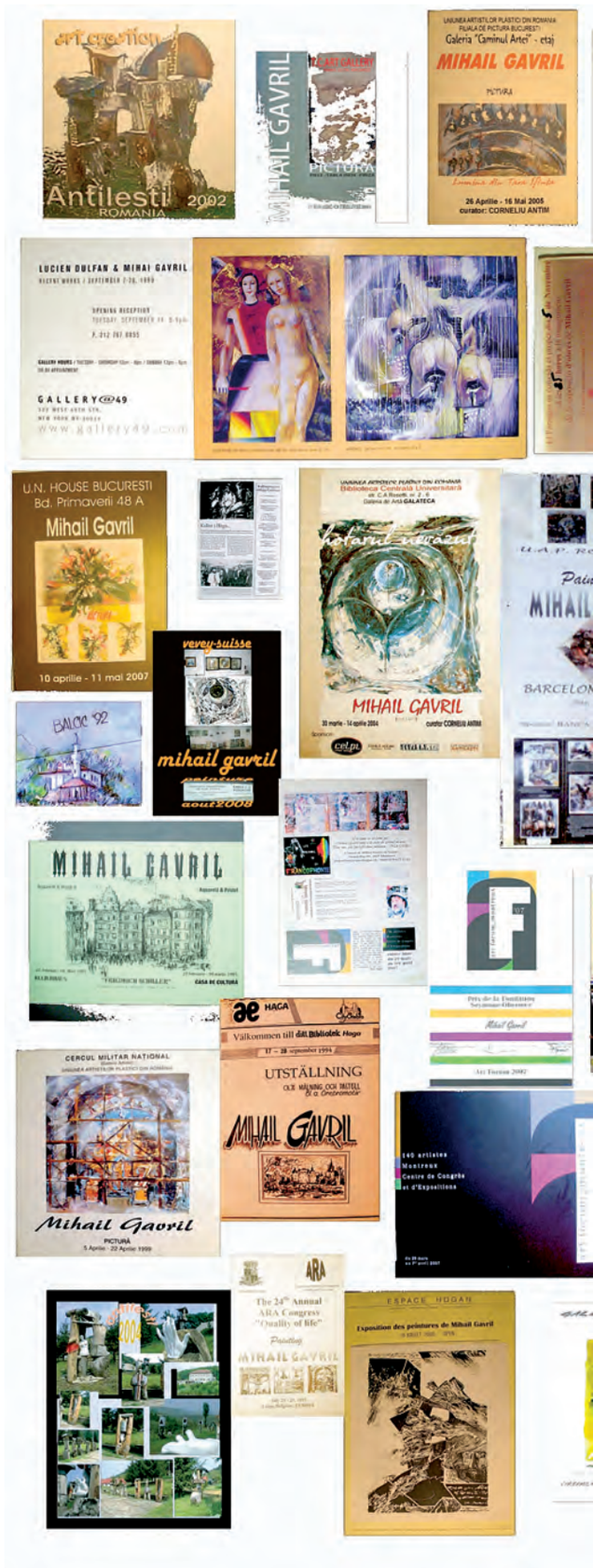

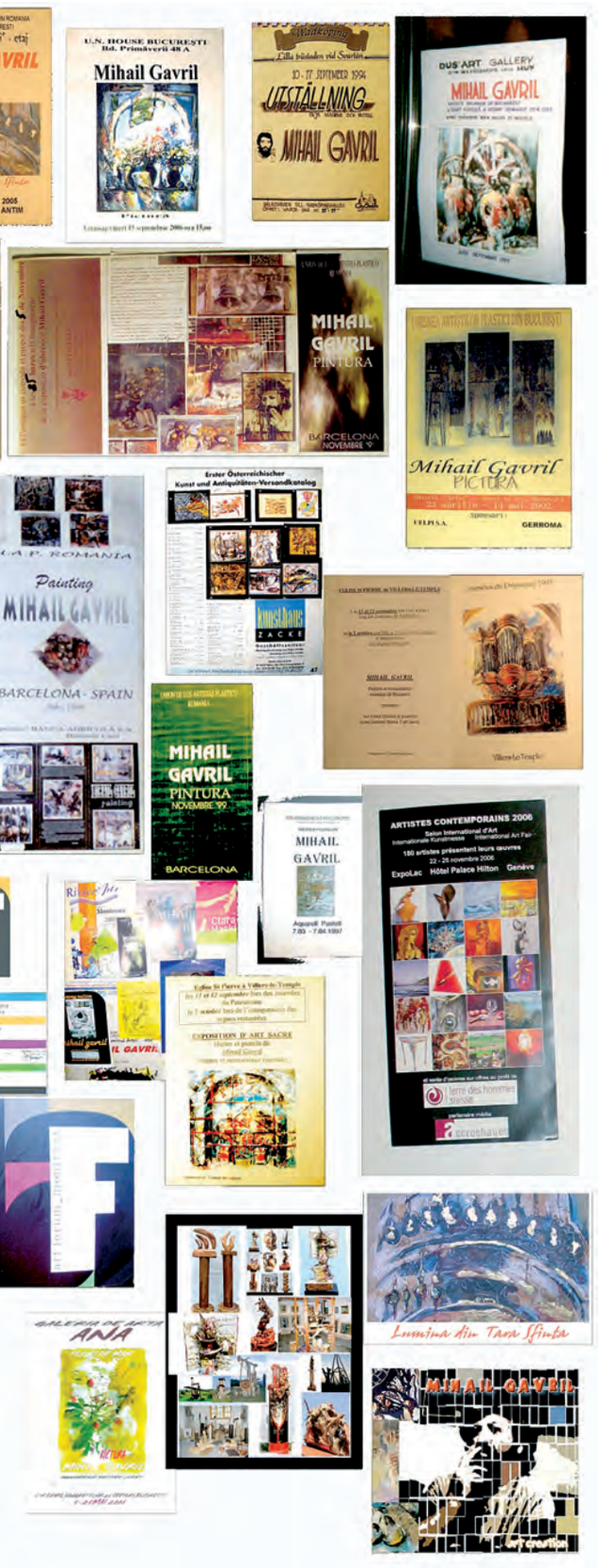

2007 – Premiul Fundatiei Seymour – Obermer- art Forum Montreux Elveția
1996 – Diplomă de excelență, Concursul Internațional de artă plastică „N. N. Tonitza", Bârlad
1993 – Premiul Galeriei de Artă „Avanpost"

Călătorii de documentare:
Varşovia (Polonia) 1989; Balcic (Bulgaria) 1990-1992; Stockholm, Orébro (Suedia) 1994; Paris, Gorges de Tarne, Marsillia, Normandia (Franța) 1995, 2003, 2006; Veneția, Roma, Florența, Murano (Italia) 1996; Meteora, Tesalonic, Athos (Grecia) 1993, 1994, 2007, 2008; Viena, Salzburg, Strasbourg (Austria) 1996; Barcelona, Murcia, Madrid, Burgos (Spania) 1997, 1998, 1999, 2004; Liege, Bruxelles, Huy, Villers-le-Temple (Belgia)1999, 2000; Tel Aviv, Haifa, Ierusalim (Israel) 2004; Montreux, Geneva, Zurich (Elveția) 2002-2008.

Lucrări în colecții particulare sau publice din Belgia, Elveția, Germania, Grecia, Italia, Israel, Japonia, România, Spania, Suedia, SUA.

Lucrări de artă monumentală – frescă, sgrafitto, mozaic – la Suceava Târgovişte, Tulcea, Antileşti – Fălticeni, Liege (Belgia)

Bibliografie (selecție):
– Kunsthaus Zacke – Viena – 1995;
– Enciclopedia Artiştilor Români Contemporani – Vol III, Editura ARC 2000;
– Arva. Ch – Montreux – Vevey 2003-2005;
– Artistes Contemporaine – Geneva 2006;
– Art Forum Montreux – 2007;
– Enciclopedia Personalităților din România, Hübners „Who is who", ediția a II-a, 2007